

Előrehozott választások helyett elhalasztott választások Romániában

Óriásit fordult velünk a világ az elmúlt négy hétben. 2020 júniusában önkormányzati választásokat, novemberben pedig parlamenti választásokat kellett volna tartani Romániában. Azonban ebben az országban soha nem az történik, és soha nem akkor, aminek és amikor történnie kellene. Ezelőtt egy hónappal még az államelnök abban reménykedett, hogy júniusban mindkét (az önkormányzati és az előrehozott parlamenti) választást meg lehet tartani, azonban a koronavírus-járvány miatt mindkettő őszre maradt.

Március elején a kormány és az államelnök még az előrehozott parlamenti választások kierőltetésével voltak elfoglalva. Tavaly az európai parlamenti választásokon kiderült, hogy a kormányzó szociáldemokrata párt elvesztette a választók bizalmát. Szeptemberben egy sikeres bizalmatlansági indítvány okán megbukott a szociáldemokrata kormány, és az addig ellenzékben levő nemzeti liberális párt alakított kisebbségi kormányt, majd az őszi államelnök-választásokon Klaus Iohannist, a nemzeti liberális párt jelöltjét választották újra a polgárok. A közvélemény-kutatásokban 40% fölött mérték a nemzeti liberális pártot, emiatt volt fontos mind a kormánypártnak, mind az államelnöknek az előrehozott parlamenti választások megszervezése, minél hamarabb. Az RMDSZ is támogatta az előrehozott választásokat, mert így véget lehetett volna vetni a 2012 óta húzódozó instabilitásnak, amit mi sem jelez jobban mint az a tény, hogy azóta tíz kormánya volt az országnak.

A nemzeti liberális kormány azonban igen falánknak bizonyult, egyetlen éjszakán 25 sürgősségi kormányrendeletet hozott meg (holott szó sem volt semmilyen katasztrófavédeletről akkor még), és ebbe bele is bukott. A bukás oka egy olyan módosítása volt a választási törvénynek, amely alapjaiban változtatta meg a választási rendszert. Ezt a sürgősségi kormányrendeletet alkotmányellenesnek nyilvánította utólag az alkotmánybíróság.

Ezután következett egy olyan kafei politikai káosz, amiről majd sokan fognak elemzéseket és doktori disszertációkat írni, és amiről a nagykönyvek leírják majd: így ne. Ennek a fejtelenségnek és kapkodásnak a nyomairól sokat olvashatunk a sajtóban, két hét alatt háromszor nevesített miniszterelnök-jelöltet az államelnök és az alkotmánybíróságnak kellett rendet tennie a sürgősségi kormányrendeletek kapcsán. Ennek a balkáni színjátéknak a berobbanó koronavírus tudott csak megálljt parancsolni: a kormánypárt egyik szenátora megfertőződött, az ügyvivő kormány (miután ezt bejelentette Ludovic Orban, az ügyvivő kormányfő egy sajtótájékoztatón, a sajtó jelenlétében) karanténba vonult. A parlament pedig bizalmat szavazott a régiúj kormányfőjelöltnek és minisztereinek, hogy legyen egy felelős kormány, aki igazgatja az ország ügyeit a világjárvány sújtotta időkben.

Ebben a fejtelenségben az RMDSZ volt az egyetlen, akinek a helyén volt az esze: Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke volt az első romániai politikus aki kimondta: valószínűleg el kell halasztani a júniusi önkormányzati választásokat, majd március 18-án azt javasolta a többi politikai pártnak, hogy halasszák el 6 hónappal, ez év októberéig a választásokat, hisz az országnak most mások a prioritásai. A kormánynak most elsősorban a világjárvánnyal szembeni védekezésre kell koncentrálnia, és arra, hogy a gazdaságot próbálja meg életben tartani. A kis és közepes vállalkozások számára kell azonnal egy beavatkozási tervet kidolgoznia, segítő kezet nyújtania, másképp a román gazdaság nem fogja túlélni a járványhelyzetet. Ez a kormánynak, az állam intézményeinek és a bankszektornak a közös

feladata. Emellett, mivel az önkormányzati képviselők mandátuma júniusban lejár, a parlamentnek meg kell szavaznia egy törvényt, amelyben a veszélyhelyzetre való tekintettel meghosszabbítják a mandátumokat.

Végül április elején bejelentette a kormány, hogy a júniusban tartandó önkormányzati választásokat elhalasztják. A polgármesterek, önkormányzati képviselők, megyei tanácselnökök mandátumát meghosszabbítják december 31-ig, így előreláthatóan az önkormányzati választások októberben, a parlamenti választások pedig novemberben lesznek megtartva. Hacsak a vírus másképp nem dönt.

2020-04-10 – Hegedüs Csilla